

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.874/1
van 12 februari 2026

over

een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1 en 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010’

Op 5 februari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1 en 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 10 februari 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Sander MEERT, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 februari 2026.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag gemotiveerd door de omstandigheid dat

“de wijzigingen die worden aangebracht aan de regelgeving van de Mijn VerbouwPremie door het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025¹ van toepassing zijn op aanvragen vanaf 1 maart 2026. Dit ontwerp van ministerieel besluit past de nadere regels en technische vereisten uit het ministerieel besluit van 26 juni 2025² aan de gewijzigde situatie vanaf 1 maart 2026. Bijgevolg moet dit ministerieel besluit in werking treden op 1 maart 2026 en voorafgaand gepubliceerd worden. Dit is niet meer mogelijk indien het advies binnen de bij artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten voorgeschreven termijn wordt verstrekt.”

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit van de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd (hierna: de minister) strekt ten eerste ertoe om de nadere regels en technische vereisten vast te leggen waaraan de werkzaamheden, producten en gebouwschildelen of de uitvoerders van werkzaamheden, respectievelijk plaatsers van werkzaamheden en producten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premies opgesomd in artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° tot en met 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 ‘houdende algemene bepalingen over het energiebeleid’ (hierna: Energiebesluit) (artikel 2 van het ontwerp).

Het ontwerp strekt ten tweede ertoe om de nadere regels en technische vereisten vast te leggen waaraan de werkzaamheden en installaties of de uitvoerders van werkzaamheden, respectievelijk plaatsers van installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premies opgesomd in artikel 6.4.1/1/1, eerste lid, 2° tot en met 5°, van het Energiebesluit (artikel 3 van het ontwerp).

Daarnaast wordt bepaald dat de ventilatievoorzieningen vermeld in artikel 6.4.1/1/4, § 2, vierde lid, van het Energiebesluit moeten voldoen aan de minimale ventilatievoorzieningen bepaald in deel IX.2 van bijlage 18/4 bij het ministerieel besluit van 28 december 2018 ‘houdende

¹ Voetnoot 1 van de aangehaalde motivering: Besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 tot wijziging van diverse bepalingen van het Energiebesluit van 19 november 2010 en van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de Mijn VerbouwPremie, de EPC-labelpremie, en de kortingsbonnen, BS 30 december 2025.

² Voetnoot 2 van de aangehaalde motivering: Ministerieel besluit van 26 juni 2025 tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010, BS 30 juni 2025.

algemene bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving, energieprestatiecertificaten, de certificering van aannemers en installateurs en de renovatieverplichting' (artikel 4 van het ontwerp).

Voorts wordt het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (hierna: VEKA) gemachtigd om richtlijnen te bepalen betreffende de interpretatie van de in het ontwerp vervatte technische vereisten waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor de premies (artikel 5 van het ontwerp).

Artikel 6 van het ontwerp voorziet in de opheffing van het ministerieel besluit van 26 juni 2025 'tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010'.

Artikel 7 van het ontwerp bevat een overgangsbepaling.

Het te nemen besluit treedt in werking op 1 maart 2026 (artikel 8 van het ontwerp).

RECHTSGROND

4. Voor het ontwerp kan in beginsel rechtsgrond worden gevonden in de bepalingen die worden vermeld in de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef.³⁻⁴

5. Niettemin kan de verwijzing naar artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 'tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energieprijzen en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021' worden gespecificeerd naar artikel 3, tweede lid, 7°, van dat besluit.

Die bepaling vindt bovendien zelf niet enkel rechtsgrond in het in de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef vermelde artikel 12.6.1 van het Energiedecreet, maar ook in het onvermelde artikel 5.75/1, § 1, van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.⁵

³ Vgl. adv.RvS 77.803/1 van 19 juni 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 26 juni 2025 'tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010', opmerking 3.1.

⁴ Ondanks wat in de opmerkingen 6 e.v. wordt opgemerkt over de artikelen 1 en 2 van het ontwerp geldt dat ook voor de vermelding van artikel 6.4.1/1 van het Energiebesluit, dat immers wel mee als rechtsgrond kan dienen voor de opheffing van het ministerieel besluit van 26 juni 2025 (artikel 6 van het ontwerp).

⁵ Vgl. adv.RvS 77.635/1 van 9 mei 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 23 mei 2025 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energieprijzen en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2023 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse

6. Er moet echter om de hiernavolgende redenen voorbehoud worden gemaakt bij de artikelen 1 en 2 van het ontwerp, die bijgevolg uit het ontwerp moeten worden weggelaten.

6.1. Artikel 2 van het ontwerp beoogt immers voor de periode vanaf 1 maart 2026⁶ de nadere regels te bepalen voor de steunregelingen vermeld in artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° tot 6°, van het Energiebesluit en de asbestverwijdering vermeld in artikel 6.4.1/1, § 1, vijfde en zesde lid en artikel 6.4.1/5, derde en vierde lid, van het Energiebesluit. Die bepalingen voorzien in een verhoging van de premie voor de respectievelijk in de artikelen 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° en 3°, en 6.4.1/5, eerste lid, 1° en 3°, van het Energiebesluit bedoelde werkzaamheden als die worden voorafgegaan door de verwijdering van asbesthoudende materialen.

6.2. Ingevolge artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 ‘tot wijziging van diverse bepalingen van het Energiebesluit van 19 november 2010 en van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de Mijn VerbouwPremie, de EPC-labelpremie, en de kortingsbonnen’ kunnen voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° tot en met 6°, van het Energiebesluit echter enkel nog tot en met 28 februari 2026 premieaanvragen worden ingediend.⁷

Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, wat betreft de Mijn Verbouwpremie’, opmerking 3.6.

⁶ Artikel 7 van het ontwerp bepaalt dat “[d]e bepalingen van het ministerieel besluit van 26 juni 2025 tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 [...] van toepassing [blijven] op de premie-aanvragen die zijn aangevraagd voor 1 maart 2026”. Artikel 8 van het ontwerp bepaalt dat het te nemen besluit in werking treedt op 1 maart 2026. Daaruit volgt dat wordt beoogd dat artikel 2 van het ontwerp van toepassing is op premieaanvragen die vanaf 1 maart 2026 worden ingediend voor werkzaamheden bedoeld in de artikelen 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° tot en met 6°, en 6.4.1/5, eerste lid, 1° en 3°, van het Energiebesluit.

⁷ Artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 luidt:

“In artikel 6.4.1/1 van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 2011, vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 en gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 17 november 2023 en 23 mei 2025, wordt de zinsnede ‘vanaf 1 juli 2025’ telkens vervangen door de zinsnede ‘vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026’.”

Artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, van het Energiebesluit luidt met ingang van 1 januari 2026:

“§1. Aan de investeerder die daarvoor een aanvraag indient, worden premies verleend voor de volgende categorieën van energiebesparende werkzaamheden in bestaande premiewoningen, woongebouwen en collectieve woongebouwen of andere gebouwen die geheel of gedeeltelijk worden herbestemd tot nieuwe premiewoning, nieuw woongebouw of nieuw collectief woongebouw, en die in het Vlaamse Gewest liggen:

1° een premie voor nieuwe dak- of zoldervloerisolatie die door een aannemer is geplaatst, op voorwaarde dat de warmteweerstand R_d van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 4,5 m²K/W bedraagt. De premie wordt op de volgende wijze vastgesteld:

criterium	premie	bijkomende voorwaarden
premieaanvragen die vóór 1 juli 2025 zijn ingediend	4 euro/m ²	/
premieaanvragen die vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026 zijn ingediend	8 euro/m ²	begrensd op 100 m ²

2° een premie voor nieuwe spouwmuurisolatie die door een aannemer in een buitenmuur is geplaatst. De premie wordt op de volgende wijze vastgesteld:

criterium	premie	bijkomende voorwaarden
premieaanvragen die vóór 1 juli 2025 zijn ingediend	5 euro/m ²	de gebruikte materialen, de plaatsingstechnieken en de plaatsers voldoen volledig aan de STS, vermeld in artikel 1, 1°, van het koninklijk besluit van 1 februari 2018 betreffende de statuten en de procedure voor de vaststelling van de Technische Specificaties, voor de plaatsing van isolatie in spouwmuren
premieaanvragen die vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026 zijn ingediend	5 euro/m ²	de premies, vermeld, in punt 2°, 3° en 4°, zijn samen begrensd op 100 m ²

3° een premie voor nieuwe isolatie die door een aannemer aan de buitenkant van een buitenmuur is geplaatst, op voorwaarde dat de warmteweerstand R_d van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 3 m²K/W bedraagt. De premie wordt op de volgende wijze vastgesteld:

criterium	premie	bijkomende voorwaarden
premieaanvragen die vóór 1 juli 2025 zijn ingediend	30 euro per m ²	
premieaanvragen die vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026 zijn ingediend	15 euro per m ²	de premies, vermeld in punt 2°, 3° en 4°, zijn samen begrensd op 100 m ²

4° een premie voor isolatie die een aannemer aan de binnenkant van een buitenmuur heeft geplaatst, op voorwaarde dat de warmteweerstand van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 2 m²K/W bedraagt. De premie wordt op de volgende wijze vastgesteld:

criterium	premie	bijkomende voorwaarden
premieaanvragen die vóór 1 juli 2025 zijn ingediend	15 euro per m ²	de uitgevoerde werkzaamheden worden begeleid door een architect die ingeschreven is in de tabel van de Orde van Architecten en die een controletaak uitoefent op de werkzaamheden, of de isolatiematerialen worden geplaatst door een aannemer waarvan op het ogenblik van de uitvoering de zaakvoerder of een werknemer beschikt over een certificaat van bekwaamheid voor de plaatsing van binnenmuurisolatie als vermeld in artikel 8.5.1, §1, 8°, van dit besluit. Als die aannemer niet beschikt over het certificaat van bekwaamheid voor de plaatsing van binnenmuurisolatie, vermeld in artikel 8.5.1, §1, 8°, van dit besluit, wordt de kwaliteitsvolle uitvoering gevalideerd door een persoon die beschikt over dat certificaat.
premieaanvragen die vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026 zijn ingediend	10 euro per m ²	de premies, vermeld in punt 2°, 3° en 4°, zijn samen begrensd op 100 m ²

Hetzelfde geldt voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 6.4.1/5, eerste lid, 1° en 3°, van het Energiebesluit. Bij artikel 6, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 werd in artikel 6.4.1/5 van het Energiebesluit immers een negende lid ingevoegd, dat bepaalt dat “[d]e premies, vermeld in dit artikel, [...] uiterlijk tot 28 februari 2026 [kunnen] worden aangevraagd”.

6.3. Bijgevolg moet worden vastgesteld dat artikel 2 met ingang van 1 maart 2026 uitvoering beoogt te geven aan premieregelingen die met ingang van die datum worden opgeheven, en aldus onverenigbaar is met de rechtsgrond voor die bepalingen in artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° tot 6°, en achtste lid, van het Energiebesluit.

6.3.1. De gemachtigde gaf in dat verband aan dat de zinsnede “en in artikel 6.4.1/5, derde en vierde lid” in de inleidende zin van artikel 2, 7°, van het ontwerp een vergissing betreft en dat deze dient te worden weggelaten.

6.3.2. Ook de rest van artikel 2 van het ontwerp is echter onverenigbaar met de rechtsgrond.

6.3.2.1. Gevraagd of er vanaf 1 maart 2026 nog premieaanvragen kunnen worden ingediend voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° tot en met 6°, van het Energiebesluit en desgevallend op basis van welke regelgeving, antwoordde de gemachtigde weliswaar:

“Eigenaar-bewoners uit de inkomenscategorie 3 en 4 komen ook na 28 februari 2026 nog in aanmerking voor de premies opgesomd in artikel 6.4.1/1, § 1, van het Energiebesluit.

5° een premie voor nieuwe vloerisolatie die een aannemer op volle grond heeft geplaatst of nieuwe isolatie die een aannemer op het plafond van een kelder of een verluchte ruimte onder een verwarmde ruimte heeft geplaatst, op voorwaarde dat de warmteweerstand van de nieuw aangebrachte isolatielaag minimaal 2 m²K/W bedraagt. De premie wordt op de volgende wijze vastgesteld:

criterium	premie	bijkomende voorwaarden
premieaanvragen die vóór 1 juli 2025 zijn ingediend	6 euro/m ²	/
premieaanvragen die vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026 zijn ingediend	6 euro/m ²	begrensd op 75 m ²

6° een premie voor nieuwe oppervlaktebeglazing die een aannemer heeft geplaatst, op voorwaarde dat de nieuw geplaatste beglazing een warmtedoorgangscoefficiënt U van maximaal 1,0 W/m²K heeft. De premie wordt op de volgende wijze vastgesteld:

criterium	premie	bijkomende voorwaarden
premieaanvragen die vóór 1 juli 2025 zijn ingediend	16 euro/m ²	/
premieaanvragen die vanaf 1 juli 2025 tot en met 28 februari 2026 zijn ingediend	30 euro/m ²	begrensd op 20 m ²

”

Het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025⁸ voegt immers aan de tabel per categorie van werken telkens een categorie ‘premieaanvragen die vanaf 1 maart 2026 tot en met 31 december 2027 zijn ingediend’ toe. Wij hebben echter vastgesteld dat dit niet correct is weergegeven in de Vlaamse Codex. Wij hebben de Vlaamse Codex gecontacteerd om dit recht te zetten.”

6.3.2.2. Anders dan de gemachtigde voorhoudt, moet worden vastgesteld dat het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 aan de tabellen vermeld in artikel 6.4.1/1, § 1, van het Energiebesluit geen bepalingen heeft toegevoegd op basis waarvan premieaanvragen kunnen worden ingediend vanaf 1 maart 2026 tot en met 31 december 2027. Een dergelijke regeling is weliswaar voorzien met betrekking tot artikel 6.4.1/1/1 van het Energiebesluit (artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025), maar niet met betrekking tot artikel 6.4.1/1, § 1, van het Energiebesluit (artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025),⁹ wat ook expliciet de bedoeling was van de Vlaamse Regering.¹⁰

Bijgevolg is er geen rechtsgrond voor artikel 2, 1° tot 6°, van het ontwerp.

6.3.2.3. Aangezien de steunregelingen voor asbestverwijdering vermeld in artikel 6.4.1/1, § 1, vijfde en zesde lid, slechts gelden in samenhang met de steunmaatregelen bedoeld in artikel 6.4.1/1, § 1, eerste lid, 1° respectievelijk 3°, moet worden vastgesteld dat ook die steunmaatregelen een einde nemen met ingang van 1 maart 2026. Bijgevolg is er ook geen rechtsgrond voor artikel 2, 7°, van het ontwerp.¹¹

⁸ Waarbij de volgende weblink wordt vermeld:

<https://eur05.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fcodex.vlaanderen.be%2FZoeken%2FDocument.aspx%3FDID%3D1041610%26param%3Dinhoud%26AID%3D1360638%26AVID%3D1535993&data=05%7C02%7Csmr%40raadstv-consetat.be%7C0cce03b5be3f4bc4d61c08de67b6280b%7C91acc1c222b44555b75e7fc1f9188a09%7C1%7C0%7C63906229230214723%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJFbXB0eU1hcGkiOnRydWUsIlYiOiIwLjAuMDAwMCIsIlAiOiJXaW4zMtIsIkFOIjoiTWFpbGlldUIjoyfQ%3D%3D%7C0%7C%7C%7C&sdata=VpKrzv6ru%2FFaQecMCRWH32VjL00OG5aHWXKPS7sM50w%3D&reserved=0>. Die leidt echter naar artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 dat categorieën toevoegt aan de tabellen in artikel 6.4.1/1/1, van het Energiebesluit. Er is echter geen equivalente regeling voor de door artikel 2 van het ontwerp beoogde steunregelingen vermeld in artikel 6.4.1/1 van het Energiebesluit, waardoor die steunregelingen volgens de ondubbelzinnige wijziging bij artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 op 28 februari 2026 aflopen, zoals blijkt uit een vergelijking van de in de vorige voetnoot geciteerde bepalingen.

⁹ Het gaat dan ook niet om een vergissing in de officiële codificatie in de Vlaamse Codex, die immers de getrouwe weergave is van artikel 1 van het besluit van 19 december 2025, zoals voorgelegd aan de Raad van State en bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

¹⁰ In de bisnota aan de Vlaamse Regering (VR 2025 2410 DOC.0951-1 MVP 3.0 – nota BIS) bij het ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van 19 december 2025 wordt bij de toelichting van artikel 1 immers het volgende uiteengezet: “Via dit artikel wordt artikel 6.4.1/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 aangepast zodat de premies die op grond van dit artikel kunnen worden aangevraagd slechts nog tot 28 februari 2026 kunnen worden aangevraagd.”. Ter vergelijking, bij artikel 2 wordt het volgende toegelicht: “Via dit artikel wordt artikel 6.4.1/1/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 (hernieuwbare energieprijzen residentieel in MVP) aangepast zodat de huidige premies die op grond van dit artikel kunnen worden aangevraagd, wat betreft de doelgroepen 1 en 2, slechts nog tot 28 februari 2026 kunnen worden aangevraagd. Vanaf 1 maart 2026 gelden nieuwe premiebedragen voor doelgroepen 1 en 2 en dit voor aanvragen tot en met 31 december 2027.”

¹¹ Ook niet als die bepaling wordt begrensd overeenkomstig het tekstvoorstel van de gemachtigde vermeld in opmerking 6.3.1.

6.4. Aangezien de definities van artikel 1 van het ontwerp enkel relevant zijn voor een goed begrip van artikel 2 van het ontwerp, zal ook die bepaling moeten worden weggelaten uit het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. De rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef dient te worden aangepast overeenkomstig hetgeen in opmerking 5 werd opgemerkt over de rechtsgrond.

Artikel 5

8. Artikel 5 van het ontwerp bevat een delegatie aan het VEKA om “richtlijnen” te bepalen “betreffende de interpretatie van de in dit besluit vervatte technische vereisten waaraan de werkzaamheden, producten en installaties (...) of de uitvoerders respectievelijk plaatsers van deze werkzaamheden, producten en installaties moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de premies”.

De Raad van State formuleerde eerder al kritiek bij gelijkaardige delegaties om “richtlijnen” te bepalen betreffende de invulling van technische vereisten.¹²

8.1. Vooreerst moet worden opgemerkt dat de normatieve draagwijdte van de beoogde “richtlijnen” onduidelijk is. Niettegenstaande hun benaming en de omstandigheid dat deze betrekking hebben op de interpretatie van technische vereisten, lijken bindende voorschriften te worden beoogd, aangezien die richtlijnen moeten worden nageleefd om in aanmerking te komen voor de premies.

8.2. Het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een openbare instelling is in beginsel niet in overeenstemming met de algemene publiekrechtelijke beginselen omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van de eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatig karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De

¹² Zie onder meer: adv.RvS 54.643/3 van 9 december 2013 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 10 december 2013 ‘houdende vaststelling van de nadere regels, technische vereisten en hoogten van de premies, bedoeld in artikel 6.4.1/1, artikel 6.4.1/1/1, artikel 6.4.1/1/2, artikel 6.4.1/3, artikel 6.4.1/4 en artikel 6.4.1/5 van het Energiebesluit van 19 november 2010’, opmerking 6; adv.RvS 70.999/3 van 10 maart 2022 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 20 mei 2022 ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010’, opmerking 6 tot 6.2; adv.RvS 77.803/1 van 19 juni 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 26 juni 2025 ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010’, opmerking 7 tot 7.2.

instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn.¹³

De delegatie aan het VEKA in artikel 5 van het ontwerp gaat de grenzen van die beperkte uitzonderingen te buiten, nu de richtlijnen de interpretatie kunnen bepalen van en derhalve invulling kunnen geven aan alle in het te nemen besluit vermelde technische vereisten waaraan de relevante werkzaamheden, producten en installaties moeten voldoen, en bovendien ook bijkomende eisen kunnen omvatten voor de uitvoerders en plaatsers.

Bijlage 1

9. In bijlage 1 bij het ontwerp wordt verwezen naar de NBN-norm EN 14511.

In het verleden heeft de Raad van State al herhaaldelijk gewezen op het probleem dat technische normen waarnaar wordt verwezen in wet- en regelgeving, niet in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt, dat ze niet in het Nederlands zijn gesteld of vertaald en dat ze in de regel enkel beschikbaar zouden zijn tegen een bepaalde vergoeding.

¹³ Vergelijk met de toetsingscriteria die het Grondwettelijk Hof gebruikt om delegaties van verordenende bevoegdheid door de wetgever aan een autonome administratieve overheid of een gedecentraliseerde openbare instelling te beoordelen; zie GwH 11 juni 2015, nr. 86/2015, B.22.4, en GwH 9 juni 2016, nr. 89/2016, B.9.6.4: “De artikelen 33, 105 en 108 van de Grondwet verzetten zich niet ertegen dat, in een bepaalde technische materie, de wetgever specifieke uitvoerende bevoegdheden toevertrouwt aan een autonome administratieve overheid die zowel aan de jurisdictionele controle als aan de parlementaire controle is onderworpen, en verbieden de wetgever niet om delegaties te verlenen aan een uitvoerend orgaan, op voorwaarde dat die betrekking hebben op de uitvoering van maatregelen waarvan het doel door de bevoegde wetgever is bepaald, in het bijzonder in technische en ingewikkelde materies.”; zie GwH 19 november 2015, nr. 162/2015, B.8.4: “Artikel 33 van de Grondwet en artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 [tot hervorming der instellingen] staan niet eraan in de weg dat de wetgever specifieke uitvoerende bevoegdheden toevertrouwt aan een gedecentraliseerde openbare instelling die aan een bestuurlijk toezicht en aan een rechterlijke toetsing is onderworpen.” Zie ook GwH 14 mei 2020, nr. 67/2020, B.41.2: “Een delegatie aan een gedecentraliseerde openbare instelling die aan een bestuurlijk toezicht en aan een rechterlijke toetsing is onderworpen is evenwel niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld.”

Aan artikel VIII.2 van het Wetboek van economisch recht ligt de bedoeling ten grondslag om tegemoet te komen aan het knelpunt van de ontbrekende bekendmaking van technische normen waarnaar in Belgische rechtsregels wordt verwezen. De voorschriften die zijn opgenomen in de voornoemde bepaling van het Wetboek van economisch recht op het vlak van de raadpleging en de terbeschikkingstelling van de betrokken normen zullen uiteraard moeten worden nageleefd.¹⁴

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Pierre LEFRANC

¹⁴ Zie adv.RvS 77.803/1 van 19 juni 2025 over een ontwerp dat heeft geleid tot het ministerieel besluit van 26 juni 2025 ‘tot vaststelling van de nadere regels en technische vereisten, vermeld in artikels 6.4.1/1, 6.4.1/1/1, 6.4.1/5, 6.4.1/1/4 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010’, opmerking 4.